

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนซึ่งมีทรัพยากรป่าไม้อันเป็นแหล่งกำเนิดพืชพรรณธรรมชาติ นานาชนิดจำนวนมาก โดยเฉพาะพันธุ์ไม้จำพวกเฟิร์นและกลุ่มไถ่เลี้ยง (pteridophyte) นั้น ในประเทศไทยมีจำนวนมากมายถึง 116 สกุล 442 ชนิด แต่ในปัจจุบันการศึกษาทางด้าน พฤกษอนุกรมวิธานและลักษณะรายละเอียดต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้กลุ่มนี้ไม่มีผู้สนใจศึกษาอย่างจริงจัง น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มพืชมีดอก (angiosperm) จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะและรายละเอียดต่าง ๆ ของพันธุ์ไม้ของอาณาจักรพืช (Plant Kingdom) บางกลุ่ม เช่นเฟิร์นในประเทศไทยขาดหายไป และมีผลทำให้งานทางด้านพฤกษอนุกรมวิธานของพันธุ์ไม้ ในประเทศไทยขาดความสมบูรณ์ อีกทั้งในปัจจุบันมีผู้สนใจและนิยมใช้ประโยชน์จากพันธุ์ไม้พวก เฟิร์นมากขึ้น โดยใช้เป็นอาหาร สมุนไพร วัสดุในการจักสาน และใช้เป็นไม้ประดับบ้านและ สวนตลอดจนใช้เป็นไม้ตัดใบทั้งใบสดและใบแห้ง เนื่องจากการรวบรวมสะสมพันธุ์เฟิร์นที่นำมา จากป่าในประเทศและสิ่งพันธุ์มาจากต่างประเทศเข้ามาเพิ่มขึ้นมา ดังนั้นวิทยานิพนธ์นี้จึงได้เลือกศึกษา เฟิร์นวงศ์ Dennstaedtiaceae ในประเทศไทย ซึ่งเป็นเฟิร์นที่มีความสำคัญมากทางด้าน วิชาการและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง โดยศึกษาในด้านสัณฐานวิทยา กายวิภาค อนุกรมวิธาน นิเวศวิทยา การกระจายพันธุ์ (distribution) และความ สัมพันธ์กันทางสายพันธุ์ (phylogeny) ของเฟิร์น แต่ละสกุลในวงศ์นี้ตลอดจนลักษณะการนำ มาใช้ประโยชน์ พร้อมทั้งได้จัดทำรูปวิธาน และบรรยายลักษณะเฟิร์นวงศ์ Dennstaedtiaceae ในประเทศไทย เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยทางด้าน พฤกษศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนช่วยทำให้งานทางด้านพฤกษ- อนุกรมวิธานของพืชในกลุ่ม pteridophyte ในประเทศไทยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ การศึกษารูปร่างลักษณะและลวดลายบนผนังสปอร์ของเฟิร์นในวงศ์นี้ยังไม่เคยมีผู้ใดสนใจศึกษา มาก่อนเลยในประเทศไทย ดังนั้นการศึกษารุ่นนี้น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับการศึกษา เกี่ยวกับพันธุ์ไม้จำพวกเฟิร์นและกลุ่มไถ่เลี้ยงพวกอื่น ๆ ต่อไป